

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
Iesv, Cvrsvs Theologicvs**

iln decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

XXIV. Vtrum humanitas Christi reddatur sancta, & grata Deo per
sanctitatem increatam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

nec perficiantur, aut deteriorentur ratione vnionis hypostaticæ, vt dictum est qu. illa 21. non tollit quomodo ratione eiusdem vnionis, habeant suppositum commune cum natura humana. Communicatio autem idiomatum fundatur in hac præcisè communitate, atque identitate suppositi, vt visum est. Ergo ex eo principio non tollitur mutua communicatio idiomatum.

Ad 2. Humanitas, Mortalitas, & similia dicuntur de natura humana tantum in abstracto. Dictum autem est, non dari communicationem idiomatum, quoad talia prædicata, siue sint primaria, siue secundaria naturæ, quod impertinenter, se habet ad rem præsentem; & reddita est ratio discriminis, quoad ea quæ dicuntur in concreto.

Ad 3. & 4. Reddita similiter est ratio exceptionis, ob quam illæ propositiones non admittantur; tamen si admittantur aliæ illis similes ex parte materiæ, & formæ. Ad id, quod additur in 3. de ratione communi, & particulari generica, & specifica, verum quidem est nullam rationem specificam esse prædicabilem de eo, de quo prædicari non potest per se, & ex natura rei significatæ ratio vniuersalis, & generica, continens sub se talem rationem specificam. At si ratio vniuersalis, & generica tantum per accidens prædicari non possit propter abusum, & affinitatem cum hæresi conuenientem specialiter tali voci, nihil id impedit prædicabilitatem specierum contentarum sub illa. Ita autem accedit in præsentem, vt appareret ex dictis.

QVÆSTIO XXIV.

Vtrum Humanitas Christi reddatur sancta, & grata Deo per sanctitatem increatam?

Videretur non reddi. 1. Quia effectus formalis proprius vnus formæ non potest præstari per aliam formam diuersæ speciei: Sed sanctificatio humanæ naturæ est effectus formalis proprius gratiæ habitualis, vt constat ex Trident. sess. 6. cap. 7. Ergo per nullam aliam formam præstari potest ea sanctificatio. Ergo neque per sanctitatem increatam.

2. Si Verbum immutaret, ac perficeret humanitatem ratione vnionis ad illam, etiam humanitas immutaret, ac deterioraret Verbum, ratione vnionis ad ipsum; quia vnio, & coniunctio duorum inter se necessitatio est vtrinque æqualis, eiusdemque rationis. Humanitas autem non immutat, aut deteriorat Verbum; Ergo nec ipsa immutatur, aut perficitur à Verbo.

3. Humanitas non sanctificatur per personalitatem Verbi, vt distinctam virtualiter à Deitate; quia vt sic nullam habet personalitas perfectionem, aut bonitatem peculiarem, vt dictum est in qq. de Deo; Sed neque sanctificatur per Deitatem, vt distinctam virtualiter à personalitate. Quia vt sic, non vnitur immediatè humanitati, vt dictum est quæst. 21. Atque forma non vnita immediatè subiecto, non potest illud immediatè perficere. Ergo humanitas nullatenus potest sanctificari per sanctitatem increatam.

4. Sanctitas increata neque finitè potest sanctificare humanitatem, neque infinitè. Non finitè, quia forma infinita non potest dare nisi effectum formalem infinitum. Neque infinitè quia subiectum finitum, non est capax effectus formalis infiniti. Non enim potest conuenire ipsi per formam aliquam, contradictorium eius, quod est sibi essentiale. Ergo nullo pacto potest sanctificari humanitas sanctitate increata.

R. P. de Esparza Curs. Theol. Tom. II.

5. Si humanitas ratione vnionis ad Verbum redderetur sancta sanctitate propria Verbi; Similiter redderetur immensa, æterna, omnipotens, &c. immensitate, æternitate, omnipotentia, &c. propria Verbi. Quia hæc omnia prædicata sunt æquè, eodemque modo propria Verbi diuini, & insuper sunt indistincta inter se, non solum realiter, sed etiam virtualiter intrinsecè; ideòque incommunicabilia seorsim, tam ex sua natura, quam ex natura vnionis ad Verbum. Sequela autem est absurda, & meritò ab omnibus Theologis reiecta, vt potè contradicens fidei de Christo, nec vbiq; nec semper existente, & sic de cæteris secundum humanitatem.

6. Tamen si lapis assumeretur à Verbo diuino non tamen sanctificaretur sanctitate increata. Ergo nec humanitas sanctificatur eadem sanctitate; quia assumpta est à Verbo. Antecedens est in confesso apud omnes: Patet consequentia, quia omnia creata æquè distant à Deo ratione suæ imperfectionis; atque lapis est incapax sanctificari sanctitate increata ob distantiam sibi conuenientem ratione suæ imperfectionis à perfectione diuina.

Art. 1. Resp. Repugnat Deum velle benefacere naturæ rationali creatæ, atque de facto illi benefacere quantum potest, quin eo ipso constituat talem naturam summè sibi dilectam, gratam, & amicam; atque aded sanctam. Nihil namque aliud est recipere aliquem in summam summæ amicitie coniunctionem, quam summè illi benefacere, voluntatè summè benefaciendi, communicando illi omne suum bonum communicatione summa inter omnes absolute possibiles. Deus autem vniendo Verbum suum hypostaticè humanitati, habet efficacissimam voluntatem benefaciendi illi quantum potest, & de facto ita illi benefacit. Siquidem illi donat filium Dei, donatione inter omnes possibiles summè perfectæ, & consequenter donat omnia illi absolute donabilia iuxta illud Pauli 8. ad Rom. 32. *Quomodo non etiam cum illo omnia nobis donauit?* Quod à fortiori valet de humanitate, cui donauit Filium suum per immediatam, & intimam coniunctionem physicam, qua vnione nulla alia potest esse maior; Imò nulla potest esse illi æqualis. Ergo Deus vniendo se immediatè humanitati constituit suam summè dilectam, gratam, & amicam; atque aded summè sanctam; ita vt infra Deum, qui est sanctus per essentiam, nihil possit esse sanctius humanitate Christi.

Art. 2. Hanc summam sanctificationem humanitatis per Verbum significant clare magnificæ illæ locutiones Conciliorum, & Patrum, quibus asserunt tam carnem, quam voluntatem humanam Christi esse deificatas. Quæ locutiones cum vsurpentur à Conciliis Generalibus, dum instruunt fideles de rebus Fidei, non possunt accipi in sensu improprio, & exaggeratiuo. Affirmant porro istam humanitatis deificationem sexta Synod. act. 17. & Concil. Florent. in Decret. vnionis. *Tertiò definitionem*, vbi ante med. habet hæc verba. *Humana eius voluntas deificata est, non precepta, saluata autem magis secundum Theologum Gregorium dicentem. Nam velle illius, quod in saluatore intelligitur, nihil est contrarium Deo; Deificatum est totum.* Deificare autem est sanctificare. Est enim constituere humanitatem impeccabilem, radicem operationum diuinarum, ac supernaturalium, atque ipsius Beatitudinis, & obiectum congruum diuinæ dilectionis, in quibus sanctificatio formaliter consistit. Igitur Verbum sanctificat summè, humanitatem, dum eam deificat.

Art. 3. Non minus clare exprimit Sacra Pagina eandem sanctificationem humanitatis per deitatem, dum dicit humanitatem esse vnctam diuinitate. Psalm. 44. *Vnxit te Deus, Deus tuus oleo latiss.* Luc. 4. &

Y 2 Iai.

Isai. 6. *Spiritus Domini super me, eo quod unxit me.* Daniel 9. *Donc ungatur Sanctus Sanctorum.* Actor. 10. *Quomodo unxit eum Deus Spiritu Sancto.* Quibus in locis Sancti Patres, quos magno numero referunt Suar. disp. 13. sect. 1. Vasq. disp. 41. cap. 4. Nomine *Unctionis* intelligunt sanctificationem humanitatis per Diuinitatem. Quia videlicet in scripturis passim sanctificatio vocatur unctio, & sanctitas unguentum. Sufficiens in specimen ceterorum Gregorius Nazianzenus, & Augustinus, Nazianzenus orat. 36. quæ est 4. de Theologia num. 36. *Christus vero dicitur propter Diuinitatem. Ea enim humanitatis unctio est, non operatione, ut in aliis Christis, id est, unctis, sed totius unguenti presentia.* Et orat. 42. quæ est secunda in Pascha, loquens de Christo: *Perfectus, ait, non modo propter Diuinitatem, qua nihil perfectius, sed etiam propter Diuinitatem unctam humanitatem.* Augustinus lib. 15. de Trinit. cap. 16. dicit. *Tunc unctam fuisse inuisibili Deo humanam naturam, quando Diuina est vnita persona.* Quibus nihil profecto significantius esse potest pro sanctificatione humanitatis per Deitatem, iuxta modum loquendi affinem diuinæ locutioni, eiusdemque participem.

Art. 4. Demum Patres, ac Theologi docent communiter ex sacris literis, idè Gratiam habitualement sanctificare naturam rationalem, cui vnitur; quia ratione suæ perfectionis excludit peccatum, dat ius ad Beatitudinem, est radix habituum, & operationum omnium supernaturalium, reddit Filium adoptiuum Dei, & censuit amicum, & consortem Diuinæ naturæ; sed Deitas vnita humanitati mediante Verbo hæc omnia multò excellentius illi præstat; quandoquidem excludit peccatum etiam veniale. Imò & ipsam peccabilitatem, dat ius inamissibile ad Beatitudinem incomparabiliter maiorem; est prima radix donorum omnium supernaturalium, atque adeò, & Gratiæ habitualis, reddit humanitatem, non utcumque participem Diuinæ naturæ; sed deificatam immediatè. Eandem constituit obiectum complacentiæ, & amicitiae diuinæ, ita perfectè, ut nihil negare possit Deus, quod ea humanitas velit absolutè, & efficaciter; ac demum constituit Christum, etiam ut hominem filium Dei, non adoptiuum; sed naturalem. Ergò Deitas cum excessu propè infinito sanctificat magis humanitatem, quàm Gratia habitualis.

Ad 1. Sanctificatio, quæ est effectus formalis Gratiæ habitualis, non potest præstari à sanctitate increata: potest tamen præstari alia sanctificatio specie diuersa, multò excellentior, ac superioris ordinis, & hæc de facto confertur humanitati Christi per deitatem.

Ad 2. Duplex est immutatio, propria, & impropria. Propria est, qua subiectum perficitur, vel redditur deterius, acquisita noua perfectione, aut perditur præexistenti. Impropria est, per quam subiectum quomodocumque aliter se habet, per nouam denominationem absque lucro, & iactura. Verbum non potest mutari propriè; quia essentialiter habet omnem perfectionem, idèque nullam acquirere, nullam deperdere potest. Potest tamen mutari improprie, & mutatur improprie per vnionem ad humanitatem, quia ratione vnionis ad humanitatem denominatur de nouo vnitum humanitati. At humanitas mutatur propriè, quia perficitur per diuinitatem, quæ est capax ad perficiendum, sicut illa ut perficiatur. Quare vnio hypostatica vnit aequaliter vtrumque extremum, quoad coniunctionem in ordine ad locum: non tamen quoad effectus formales, & quoad immutationem propter diuersam capacitatem extremorum.

Ad 3. Personalitas proptè virtualiter distincta à deitate sanctificat humanitatem, non sanctitate virtualiter distincta à deitate: sed ipsa sanctitate Diuinitatis.

Quia sanctitas diuinitatis communicatur personalitati per identitatem realem, hoc est communicatur illi tantundem, atque sibi. Vnde personalitas Verbi vnita humanitati est ratio communicandi eidem sanctitatem diuinitatis propriam, non secus, ac si eadem sanctitas esset virtualiter intrinsecè indistincta ab eadem personalitate. Confirmatur ex doctrina expressa Conciliorum, & Patrum superius indicata de deificatione humanitatis: quia deificatio prouenit similiter à diuinitate mediante personalitate Verbi, quæ vnitur immediatè humanitati.

Ad 4. Sanctitas increata non communicatur humanitati tantundem, atque sibi, & personalitati diuinæ. Quia sibi, & personalitati diuinæ communicatur per identitatem, humanitati verò per vnionem physicam, quæ est minor communicatio, quàm identitas, ut per se patet, Sanctitas autem eatenus sanctificat, quatenus communicatur sanctificato. Sanctitas igitur increata licet sit infinita secundum se, non tamen sanctificat simpliciter infinitè humanitatem: sed tantum finitè, ac limitatè; quia finitè tantum, ac limitatè communicatur humanitati; nec humanitas est capax cui infinitè communicetur, cum non sit capax, cui realiter identificetur.

Ad 5. Dicitur quæst. 27. Art. 6. Lapis est essentialiter incapax sanctificationis, & amicitiae cum Deo, quorum effectuum formalium est capax natura humana; nulla igitur est consequentia ab vno ad aliud, & instatur obiectio in Gratia habituali, quæ sanctificat hominem, & vnita substantia irrationali, non posset eam sanctificare. Iam distantia creaturarum omnium à Deo est quidem æqualis quasi quantitatiuè; non tamen participatiuè, quia non omnes Creaturae participant æqualiter perfectionem diuinitatis, licet ipsa omnes illas excedat æqualiter se tota, de quo alibi fusiùs.

Q V Æ S T I O XXV.

Vtrum vnio Hypostatica sanctificet Humanitatem, ut quod?

Videtur sanctificare. 1. Quia quod est essentialiter impossibile cum peccato, est forma sanctificans, sed vnio hypostatica est essentialiter impossibile cum peccato, etiam veniali; imò, & cum peccabilitate. Ergò est forma sanctificans, ut quod.

2. Idè Gratia habitualis est forma sanctificans; quia coniungit cum Deo, & tribuit ius possidendi Deum per visionem beatificam. Sed vnio hypostatica multò perfectius, & excellentius coniungit humanitatem cum Deo, & tribuit ius ad præstantiorem visionem Dei. Ergò, &c.

3. Vnio hypostatica est longè maioris perfectionis, quàm Gratia habitualis, & quàm quodcumque aliud donum creatum, quia essentialiter ipsi est, ut intrinsecè perficiatur per deitatem, utque illi immediatè coniungantur; cum Gratia, & alia, dona non perficiantur intrinsecè per deitatem, neque intimè illi coniungantur. Vnde Bernard. lib. 5. de Confid. ait, vnitatem Christi præcedere omnes alias, præter vnitatem Trinitatis; & Sancti Patres passim illam appellant, maximum Dei donum inter omnia creata. Nihil autem non sanctificans potest esse præstantius eò, quod non sanctificat: quandoquidem Sanctitas est perfectio simpliciter simplex.

4. Cum alicui additur aliquid aliud, illud augetur tantum præcisè, quantum est id, quod additur, ex. gr. Si longitudini addatur palmus, illa augetur tantum palmo. Vnde